

stærkt gjort gjældende, at der, hvad det første Hovedpunkt, nemlig hvad den af os paatænkte Valggenfug angaaer, skulde være et ganske gjensnemgribende og magtigt og levende Duffe i Folket, som gif imod, hvad der var foreslaaet af Udvalget i saa Henseende. Og den samme Paaastand er kommen igjen fra flere Sider, og er ogsaa bleven understøttet ved Bisfaldsyttringer her i Forsamlingen. Jeg skal i den Anledning bede om Tilladelse til at gøre opmærksom paa, at Udvalget vistnok ogsaa stundom har tydet hen til Duffer, men at vi, hvad jeg som den, der nærmest har redigeret vore Udtalelser, veed temmelig nøie, stedse have ledsaget vort Henblik til dem med bestemte Grunde for, at man burde gaae ind paa deslige Duffer, saa Duffet selv har aldrig forekommet os ligesom afgjørende. Og jeg skal dernæst tillade mig at gøre opmærksom paa, at, naar man vil have nogen Ret til at paaberaabe sig saadanne Duffer i nærværende Tilfælde, maa man vel spørge: Hvem ønsker det? Og saa vil jeg tillade mig bestemt at udtale som min Overbeviisning, at, naar vi for det Første regne dem fra, som vort Forslag udelukker — og det vilde jo naturligtvis være altsom meget forlangt, at de ikke skulde ønske at faae den samme Ret som de Øvrige, men de ere aabenbart selv Parti i Spørgsmaalet, og de kunne forsaavidt ikke komme i Betragtning — og naar man saa regner dem fra, der leve i saadanne Communer, hvor der er et faare ringe Antal af denne Klasse eller muligt slet Ingen, og som derfor af et theoretisk Humanitets- og Velvilligheds-Hensyn staae paa det modsatte Parti, naar man altsaa regner dem fra og tager Borgene fra Communer, hvor et betydeligt Antal af Besiddelsesløse findes og derhos vel ogsaa er i kjendelig Tiltagende, saa vil det være langt fra, at de nære dette Duffe, at man skal tage disse med indtil Sidstemand (Stamp: Hør!).

Dette hvad Duffet angaaer, og hvad nu den Misforføielse angaaer, som man taler saameget om vil vækkes, og som der ogsaa er tydet hen til idag af en æret Taler, den anden fra anden Valgfreds (Thalbiter), saa har jeg meent at burde holde mig til et gammelt Ordsprog i saa Henseende, som rigtignok ganske

strider mod den ærede sidstnævnte Talers Betragtningssmaade, og det er: „Hellere den første Brede end den sidste“. Dette, anvendt paa dette Tilfælde, leder mig til hellere at stemme for en Lov, der indeholder Bestemmelser, som ved første Diekast, eller første Gang de anvendes, muligens kunne vække nogen Misnøie hist og her, naar jeg ellers har den Overbeviisning, at det er rigtigt og vel betænkt, hvad den fassætter, end at stemme for Bestemmelser, som jeg maaskee er sikker paa ville blive hilste med stort Bisfald i det første Dieblik; thi dem vil jeg have nogen Mistanke til, ja, jeg vil næsten være overbevist om, at det inden kort Tid netop paa dem vil vise sig, at Smiger — om jeg tør bruge dette Udtryk — i Lovgivningen ikke er saa sund som Sandhed, men at denne sidste er sundere for alle Folk og alle vegne, saavel i deres communale Liv, som i deres Tilstand i det Hele, og at det altsaa ogsaa for Folk i det her omhandlede Tilfælde er sundere og mere velgjørende, at man træder Sandheden under Dine i saa Henseende og siger: „Der maa sættes en Grændse, vi kunne ikke gaae til den yderste Yderlighed med at indrømme Valgret uden et nogenlunde betydeligt Bidrag til Communen“. — Vel tales der, nemlig af den ærede Landsstingsmand fra Fyen, min Ven, som jeg nyligt tillod mig at tyde hen til, ogsaa om, at, naar vi saaledes give Enhver Valgret uden Undtagelse, da vil dette vise sig som aandeligt befrugtende og som en Spore til at stræbe efter Dannelsen, men jeg kan ikke være ganske enig med ham i denne Betragtning. Det forekommer mig nemlig, at, dersom Noget i saa Henseende skulde vise sig befrugtende eller som Spore, saa maatte det vel være Valgretten til at udnævne dem, der skulle sidde i Statens lovgivende Forsamling. Derisom den Ret derimod ikke kan vise sig befrugtende i saa Henseende, dersom den ikke kan ansøre til en høiere aandelig Udvikling, saa kan det vissest ikke hjælpe, at man vil føie en ny Spore til, ved at give en yderst udstrakt Valgret i Communalforholdene.

Der er saa blevet fremført af den samme ærede Taler, som jeg for det Første maa holde mig til, en Række af Grunde, som skulle være talende og afgjørende imod vor Tanke om, at